

Hoofdstuk 13

Internationale vergelijking van de O&O-overheidskredieten (GBARD)

Het overheidsbudget voor onderzoek en ontwikkeling wordt internationaal GBARD (Government Budget Appropriations for R&D) genoemd. Deze indicator, gehanteerd door OESO en EUROSTAT, geeft een idee van de input die de overheid geeft voor O&O. Tabel 59 toont een internationale vergelijking van de GBARD als % BBP(R). De berekeningswijze van het Vlaamse cijfer wordt in hoofdstuk 13 toegelicht.

Een internationale vergelijking (voor Vlaanderen en alle vergeleken landen: 2017) toont dat Vlaanderen op het vlak van O&O-overheidskredieten hoger dan gemiddeld scoort. In 2018 ligt het Vlaamse cijfer (0,72%) boven het EU28-cijfer (0,62%). Noorwegen is wereldwijd koploper, gevolgd door Zwitserland, Duitsland, Denemarken en Finland,.

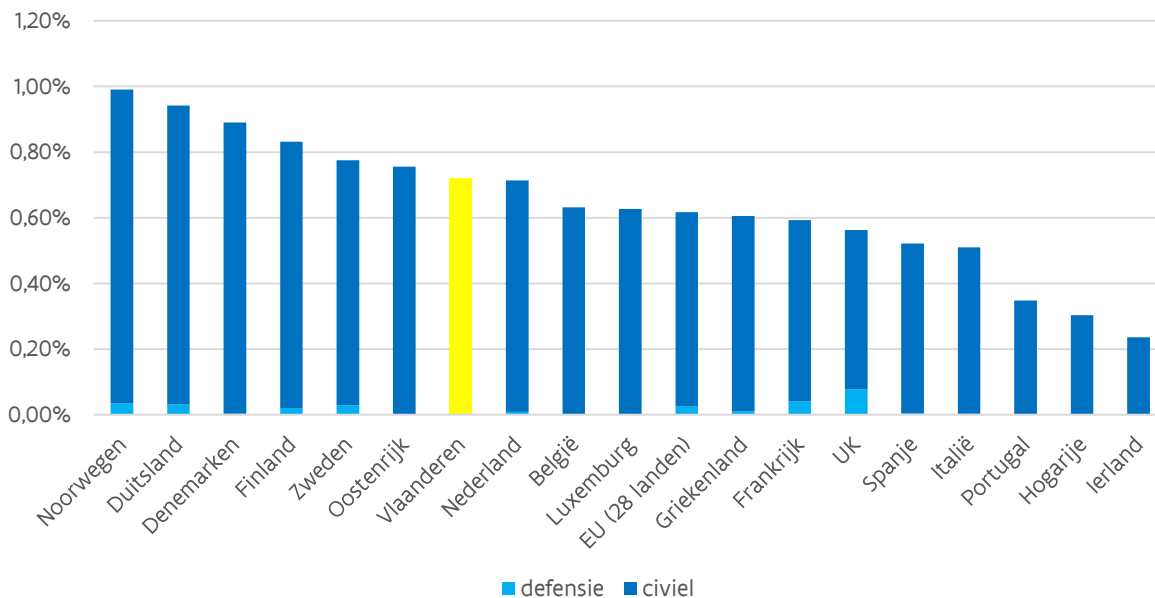
Tabel 59 Internationale vergelijking van de O&O-overheidskredieten (GBARD), uitgedrukt in % BBP(R)

	2015	2016	2017	2018	2019
Noorwegen	0,93%	1,00%	1,03%	0,99%	1,02%
Zwitserland	0,90%		0,95%		
Duitsland	0,88%	0,90%	0,93%	0,94%	0,98%
Denemarken	1,00%	0,91%	0,89%	0,89%	0,88%
Finland	0,95%	0,84%	0,84%	0,83%	0,82%
Zweden	0,78%	0,78%	0,79%	0,78%	0,73%
Oostenrijk	0,80%	0,80%	0,78%	0,76%	0,77%
Vlaanderen	0,65%	0,67%	0,74%	0,71%	0,81%
Nederland	0,71%	0,70%	0,67%	0,71%	0,70%
België	0,61%	0,62%	0,66%	0,63%	
Luxemburg	0,64%	0,61%	0,65%	0,63%	
EU (28 landen)	0,62%	0,62%	0,61%	0,62%	
Griekenland	0,52%	0,54%	0,49%	0,61%	
Frankrijk	0,64%	0,63%	0,59%	0,59%	
UK	0,53%	0,51%	0,52%	0,56%	
Spanje	0,56%	0,54%	0,52%	0,52%	
Italië	0,51%	0,52%	0,51%	0,51%	
Portugal	0,38%	0,38%	0,36%	0,35%	
Hogarije	0,28%	0,39%	0,35%	0,30%	
Ierland	0,28%	0,26%	0,25%	0,24%	

Bron: *idem* Figuur 58

Sommige landen voorzien een substantieel deel van hun O&O-uitgaven voor defensie. Op dat vlak is de VS de absolute koploper, met een O&O budget meer dan de helft voorzien voor defensieonderzoek. De Vlaamse overheid financiert helemaal geen onderzoek in de sector defensie. Maar ook zonder rekening te houden met de O&O-budgetten voor defensie behoort Vlaanderen niet tot de koplopers.

Figuur 60 Internationale vergelijking van de O&O-overheidskredieten (GBARD) 2018, uitgedrukt in % BBP(R)

Bron: Main Science and Technology Indicators, OESO, maart 2020

Vlaanderen: Vlaamse overheidskredieten + Vlaams aandeel van de federale kredieten (35,5% ESA en de rest aan 56%)
 BBPR: Bruto Binnenlands Product Vlaanderen – Hermreg – Studiedienst van de Vlaamse Regering – juli 2019

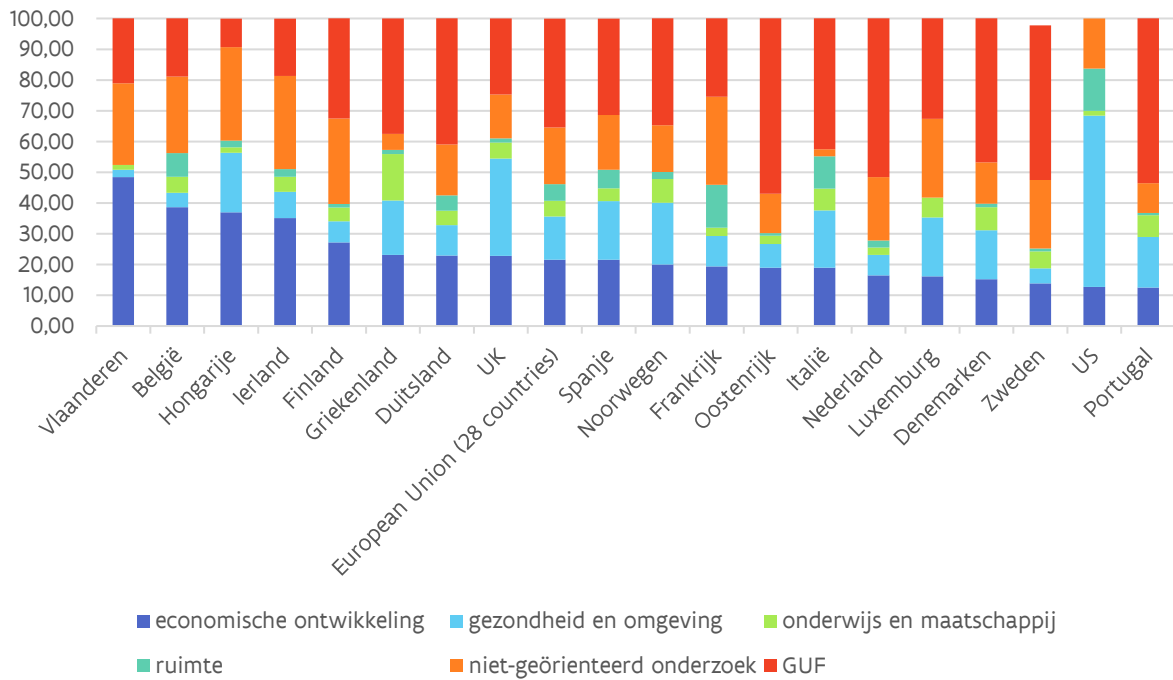
Volgens de sociaaleconomische doelstellingen kunnen we de civiele O&O-kredieten (dit is de GBARD zonder defensie-O&O) indelen in volgende geaggregeerde NABS-classes:

- “economische ontwikkeling”
- gezondheid en omgeving - de term ‘omgeving’ dient ruim geïnterpreteerd te worden: bescherming van het milieu, exploratie en exploitatie van het aardse milieu, zowel als maatschappelijke en sociale structuren
- onderwijs en maatschappij
- ruimtevaartprogramma’s
- niet-georiënteerd onderzoek, zonder algemene universiteitsfondsen
- algemene universiteitsfondsen (GUF).

Wat in deel 2 als ‘niet-gericht onderzoek’ werd beschouwd, is de som van de twee voormelde categorieën ‘niet-georiënteerd onderzoek’ en ‘algemene universiteitsfondsen’.

Figuur 59 vergelijkt Vlaanderen internationaal, met per land de verhoudingen van voormelde indelingen ten opzichte van de totale civiele GBARD. De landen staan gerangschikt volgens afnemend aandeel in de rubriek “economische ontwikkeling”. Opmerkelijk is dat de Vlaamse overheid, vergeleken met de vermelde andere landen relatief het grootste deel van de onderzoeksfinanciering richt op economische ontwikkeling: bijna de helft. De Vlaamse overheid financiert geen onderzoek dat rechtstreeks gerelateerd is aan ruimtevaartprogramma’s.

Figuur 61 Internationale vergelijking van de civiele GBARD (excl. defensieonderzoek): verhoudingen economische ontwikkeling, gezondheid en omgeving, onderwijs en maatschappij, ruimtevaartprogramma's, niet-georiënteerd onderzoek en algemene universiteiten, voor het jaar 2018

Bron: Main Science and Technology Indicators, OESO, maart 2020
 Vlaanderen: enkel Vlaamse overheidskredieten, Jaar: 2018